

[Moltesen.]

en kommende Fredstraktat vil findes en Artikel, der deler Danmark ved Store Bælt, og saa er Danmarks Saga slut. Saa kan vi begynde at lære vore Børn Hjemstavns-historie, som Tilhængerne af dette Forslag er saa ivrige for at faa indført i Skolen i Fædrelandshistoriens Sted, men saa er det ikke Fædrelandshistorie, vi lærer dem, saa er det med Fædrelandet forbi; vi naar ikke videre. Det højeste, vi kan naa, er det samme, som vi hører om i gamle Sagaer, naar f. Eks. Gunnar fra Hlidarende, da han skal forjages, ser sig tilbage og udbryder: Fager er Lien! Man bliver altid sentimental, det bliver jeg i alt Fald, naar jeg læser dette vidunderlige Sted i Sagaen. Men Hjemstavns-sentimentalitet indebærer ikke i sig nogen som helst Kraft hverken for den enkelte eller for et Folk; det er Æstetik og ikke andet.

Min Stilling til det foreliggende Forslag, og først og fremmest til Begrundelsen af det, er givet. Spørqsmaalet er for mig det ganske enkle: Vil Danmark i mulige kriger-ske Opgør tage Stødene bagfra eller forfra, i Halen eller i Brystet?

Geert-Jørgensen: Min Stilling til det foreliggende Spørqsmaal er ganske afgjort og taget for adskillige Aar siden. Jeg er gammel nok til at kunne huske de politiske Bevægelser fra op imod et halvt Hundrede Aar tilbage, ogsaa fra Tiden før 1880, og jeg har fulgt dem lige til nu, og stadig har det militære Spørqsmaal været noget af det centrale i dansk Politik. Det var det centrale i Forfatningskampen mellem Højre og Venstre i forrige Aarhundrede indtil 1901, og da det radikale Parti blev dannet, kom Spørqsmaalet igen ind i dansk Politik.

Fra det gamle Højre var Raabet stadig: Højere op med Militærudgifterne! Det var deres Alfa og Omega, og der var endog-saa dette: med eller mod Loven. Saa fik vi den provisoriske Befæstning omkring København, Venstre reagerede og raabte i modsat Retning og fik Navnet fædrelands-løse hæftet paa sig. Der var fra begge Sider meget tomt Bulder i hele denne Agitation, men det var nu en Gang et Led i Forfatningskampen.

Efter det radikale Partis Dannelselse blev der fire Standpunkter med Hensyn til Militærudgifterne. Der blev Socialdemokrater-nes: Afrustning eller de 7—8 Millioner, der blev de Radikales: noget mere, der blev Venstres: lidt højere igen, og der blev de Konservatives: det mest mulige. Og saadan er Stillingen jo endnu med Undtagelse af,

at Socialdemokraterne, i alt Fald officielt, er gaaet over til de Radikales Standpunkt.

Det var imidlertid under Venstres Føring, vi fik Militærlovene af 1922, dem, vi nu lever under, men som jo aldrig er blevet gennemført. Venstre har vel ikke turdet gennemføre dem af Hensyn til deres Vælgere, fordi det kostede for meget, og de Konservative fulgte Venstre, i alt Fald indtil det revnede i 1929, og har stemt for den samme Militærordning og for de Beløb, der er bevilget fra 1922 til 1929.

Resultatet af denne Militærpolitik er blevet det, at man nu siger, at der er skandaløse Forhold, og i Særdeleshed med Hensyn til Flaaden; den duer kun, siger man, til at sælges som gammelt Jern, skønt Flaaden dog koster adskillige Mill. Kr. hvert Aar, som altsaa lige saa godt kunde være kastet i Rendestenen.

Men det ejendommelige ved Militærpolitikken her i Danmark er bl. a. dette, at den danske Officersstand og de militær-venlige Partier aldrig har formaaet at overbevise det danske Folk om, at den Hær, vi har, eller den, vi faar, vil være i Stand til at løse Militæropgaver med krigsmæssige Formaal, i alt Fald overfor de Stormagts-sammenstød, som vi kan risikere ogsaa i Fremtiden.

Det er ganske utvivlsomt, at der her i Landet kun er et lille Tal, et stort Mindretal, for en virkelig stærk militær Udbygning; og det er ganske utvivlsomt, at Socialdemokrater og Radikale har det store Flertal med sig, og ikke blot blandt deres egne, men i dette Spørqsmaal har de ogsaa mange Tilhængere indenfor Venstre og de Konservative, som ganske vist af andre Grunde stemmer paa disse Partier.

Dette ved man ogsaa godt fra modsat Side, og derfor har man ikke fra den Side turdet gaa med til en Folkeafstemning, som dog i et saa vigtigt Spørqsmaal er ret forstandigt, saa lidt som man fra den Side har turdet gaa med til at afskaffe den tvungne Værnepligt og stole paa Frivilligheden i vort Folk. Man har fra anden Side sagt, at naar man gik til Afskaffelse af den tvungne Værnepligt over til et frivilligt Mandskab, kunde man risikere at faa et Soldatermateriale, der fremgik af en ganske enkelt Befolkningsklasse og derfor kunde blive en Fare, og navnlig blive en Fare for selve Staten, idet man vel tænkte sig et saadant Soldatermateriale som et Redskab i en Regerings Haand til at lave Statskup eller lignende Ting. Jeg tænker jo, at man fra den Side væsentlig har tænkt paa den social-